

UCHWAŁA Nr 233/2008

RADY MINISTRÓW

z dnia 28 października 2008 r.

**w sprawie ustanowienia Programu Wieloletniego pod nazwą
"NARODOWY PROGRAM PRZEBUDOWY DRÓG LOKALNYCH 2008 – 2011"**

Na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.¹⁾) Rada Ministrów postanawia, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się Program Wieloletni pod nazwą "NARODOWY PROGRAM PRZEBUDOWY DRÓG LOKALNYCH 2008 - 2011" zwany dalej „Programem”.
2. Program stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Program będzie realizowany od dnia 31 października 2008 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

§ 3.

Łączne wydatki budżetowe na realizację Programu wyniosą 3 000 000 000 złotych.

§ 4.

Program realizuje minister właściwy do spraw administracji publicznej.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381, Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791, Nr 140, poz. 984 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1112.

**PROGRAM WIELOLETNI pod nazwą
„NARODOWY PROGRAM PRZEBUDOWY DRÓG LOKALNYCH 2008 – 2011”**

1. Jednostka organizacyjna koordynująca wykonanie programu:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2. Cele Programu:

- 2.1. Wsparcie przebudowy, budowy lub remontu kluczowych odcinków dróg gminnych i powiatowych prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego.
- 2.2. Wsparcie tworzenia powiązań sieci dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych, prowadzące do zwiększenia dostępności lokalnych ośrodków gospodarczych.

3. Okres realizacji i status Programu:

- 3.1. Program realizowany będzie w latach 2008 – 2011.
- 3.2. Program ma status programu wieloletniego w rozumieniu art. 117 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.), co oznacza, że limit wydatków na jego realizację określała będzie corocznie ustawa budżetowa.
- 3.3. Program jest realizacją Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015 (Priorytet 2 – poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej – Infrastruktura Techniczna, pkt a - Infrastruktura transportowa).

4. Nadzór nad realizacją Programu:

- 4.1. Nadzór na realizacją Programu sprawował będzie minister właściwy do spraw administracji publicznej.
- 4.2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej przedkładał będzie corocznie Radzie Ministrów informację o realizacji Programu.

5. Główne założenia Programu:

- 5.1. Program dotyczy dróg gminnych i powiatowych.
- 5.2. Rodzaje zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach Programu:
  - przebudowa i remont dróg (m.in.: przebudowa drogi gruntowej na drogę o nawierzchni twardej, zmiana geometrii drogi, podniesienie nośności konstrukcji,

poprawa równości i szorstkości nawierzchni). Przy realizacji tego typu inwestycji konieczne będzie spełnienie wymogów wynikających z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.) i dołączenie do wniosku o dofinansowanie zgłoszenia przebudowy lub pozwolenia na budowę;

- budowa drogi. Przy realizacji tego typu inwestycji konieczne będzie dołączenie do wniosku o dofinansowanie zgłoszenia lub pozwolenia na budowę;
- działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego dróg istniejących (m.in.: wyposażenie dróg w rozwiązania i elementy wyposażenia dróg poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego: budowa chodników, budowa azyli dla pieszych, fizyczne separowanie ruchu pieszych od ruchu pojazdów, sygnalizacje świetlne, rozdzielanie kierunków ruchu, montaż barier ochronnych, poprawa jakości oznakowania poziomego i pionowego, dodatkowe oznakowanie niebezpiecznych luków poziomych).

- 5.3. Corocznie, w latach 2009 – 2011, na realizację zadań Programu budżet państwa przeznaczać będzie kwotę 1 000 000 tys. złotych dotacji celowej a jednostki samorządu terytorialnego co najmniej 1 000 000 tys. złotych wkładu wnioskodawców. Łączne nakłady na realizację Programu wyniosą 6 000 000 tys. złotych, w tym 3 000 000 tys. złotych stanowiąc będą nakłady z budżetu państwa, a 3 000 000 tys. złotych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Szacunkowo w każdym z trzech lat realizacji Programu 500 000 tys. złotych zostanie przeznaczonych na inwestycje zakwalifikowane do każdego z celów Programu, wskazanych w pkt 2.

W roku 2008 nie jest konieczne zabezpieczenie dodatkowych środków z budżetu państwa, ponieważ działania związane z realizacją Programu (powołanie komisji, nabór i ocena wniosków, rozpatrywanie zastrzeżeń od list rankingowych oraz zatwierdzenie wniosków przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej) zostaną zrealizowane przy udziale środków będących w dyspozycji wojewodów i ministra właściwego do spraw administracji publicznej w roku 2008.

- 5.4. Wkładem własnym wnioskodawców mogą być środki pozyskane od lokalnych lub regionalnych samorządów terytorialnych oraz innych podmiotów.
- 5.5. Stosowany będzie równy podział środków dotacji pomiędzy województwa; rozdysponowania środków pomiędzy województwa dokonuje **minister właściwy do spraw administracji publicznej.**
- 5.6. W ramach kwot przyznanych dla danego województwa, dokonuje się podziału środków pomiędzy gminy a powiaty po 50% przyznanej dotacji. W uzasadnionych przypadkach wojewoda może dokonać zmian proporcji nie więcej jednak jak o 15%.
- 5.7. Przedmiotem dofinansowania może być w danym roku budżetowym wyłącznie jeden projekt inwestycyjny zgłoszony przez zarządcę drogi gminnej i dwa projekty zgłoszone przez powiat. Wojewoda może zezwolić na odstępianie od powyższych ograniczeń, jeżeli suma środków wynikająca ze zweryfikowanych pod

- względem formalnym wniosków jest niższa od sumy środków pozostającej w dyspozycji wojewody z rezerwy celowej na realizację zadań Programu na dany rok.
- 5.8. Dofinansowanie jednego projektu ze środków Programu nie może przekroczyć kwoty 3 mln złotych rocznie.
  - 5.9. Zgłaszana inwestycja musi być zrealizowana w roku, na który składany jest wniosek o dofinansowanie. Dopuszcza się możliwość podziału większej inwestycji na roczne etapy, w tym jednak wypadku etap musi być jednoznacznie sprecyzowany.
  - 5.10. Wojewodowie przekazują środki finansowe gminom i powiatom oraz realizują zadania obejmujące rozliczanie i kontrolę wykorzystania środków pochodzących z budżetu państwa.
  - 5.11. W ramach Programu nie mogą być finansowane projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej oraz rezerwy subwencji ogólnej tworzonej w budżecie państwa na mocy art. 26 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539). W szczególnie uzasadnionych przypadkach projekty mogą być współfinansowane z budżetów województw.
  - 5.12. Zadania objęte Programem realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.).

6. Kryteria i zasady oceny wniosków

- 6.1. Wojewodowie przeprowadzają nabór projektów oraz dokonują oceny wniosków zgłoszonych przez gminy i powiaty.
- 6.2. W celu zobiektywizowania oceny wniosków składanych przez jednostki samorządu terytorialnego wprowadza się kryteria formalne i merytoryczne.
- 6.3. Wniosek spełnia kryteria formalne, jeśli jest zgodny z wymogami zawartymi w kwestionariuszu. Wniosek niespełniający wymogów formalnych podlega odrzuceniu.
- 6.4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej ustali wzór wniosku (kwestionariusza) o dofinansowanie zadania w ramach Programu i instrukcję jego wypełniania oraz oceny przez komisję, o której mowa w pkt 6.7.
- 6.5. Wniosek spełniający kryteria formalne oceniany jest według każdego z trzech merytorycznych obszarów oceny, w skali ocen od 0 do 10 punktów. Suma uzyskanych punktów jest podstawą do stworzenia listy rankingowej wniosków.
- 6.6. Ustala się następujące merytoryczne obszary oceny wniosków:
  - wpływ realizacji projektu na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego (wnioskodawca musi wykazać na podstawie faktów, np. danych Policji, w jaki sposób realizacja wniosku wpłynie na poprawę bezpieczeństwa, i w jakiej skali poprzez oszacowanie liczby osób – beneficjentów projektu);
  - spójność drogi objętej wnioskiem z siecią dróg na obszarze województwa (preferowane będą projekty: w przypadku powiatów - dotyczące dróg dojazdowych do dróg wojewódzkich i krajowych, a w przypadku gmin – dotyczące dróg dojazdowych do dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych);

- współpraca między jednostkami samorządu terytorialnego (preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie pomiędzy gminami lub między gminą a powiatem albo między sąsiadującymi powiatami lub w partnerstwie z podmiotami gospodarczymi).
- 6.7. Oceny - na poziomie województw - dokonuje powołana przez wojewodę komisja, składająca się z 2 pracowników urzędu wojewódzkiego oraz po 1 przedstawicielu urzędu marszałkowskiego, oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Policji.
  - 6.8. Komisja odrzuca wnioski niespełniające kryteriów formalnych oraz dokonuje oceny pozostałych wniosków według opisanych wyżej merytorycznych obszarów oceny.
  - 6.9. W przypadku uzyskania równej ilości punktów o zakwalifikowaniu wniosku do listy rankingowej decyduje komisja.
  - 6.10. Wojewoda ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie internetowej danego urzędu wojewódzkiego listę rankingową projektów, do której w terminie 7 dni wnioskodawcy mogą wносить zastrzeżenia. Zastrzeżenia do listy rankingowej podlegają rozpatrzeniu przez komisję w terminie 7 dni.
  - 6.11. Zakłada się możliwość sporządzania aneksów do umów w sprawie dotacji rozszerzających zakres rzeczowy zadania w wypadku osiągnięcia oszczędności w wyniku korzystnych efektów postępowania przetargowego.
  - 6.12. Listę zakwalifikowanych wniosków przedkłada się do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej, który publikuje ją w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

7. Efekty realizacji Programu

- 7.1. Przewiduje się, że w ramach Programu w latach 2009-2011 możliwa będzie budowa lub przebudowa około 6 tysięcy kilometrów dróg gminnych i powiatowych. **W każdym z trzech kolejnych lat realizacji inwestycji przewiduje się wybudowanie lub przebudowę dróg lokalnych o długości ok. 2 tys. kilometrów.**
- 7.2. Dzięki zrealizowanym inwestycjom drogowym poprawią się warunki życia mieszkańców oraz atrakcyjność terenów i podmiotów gospodarczych w Rzeczypospolitej Polskiej.
- 7.3. Poprawi się dostępność komunikacyjna ośrodków będących lokalnymi centrami wzrostu gospodarczego, jak i obszarów dotychczas słabo dostępnych komunikacyjnie.
- 7.4. Poprawa stanu bezpieczeństwa na drogach obejmie z jednej strony unowocześnienie wyposażenia dróg w urządzenia zwiększające bezpieczeństwo ruchu, z drugiej zaś strony spowoduje zmianę postaw i zachowań uczestników ruchu drogowego.

8. Harmonogram realizacji programu:

<i>Termin</i>	<i>Przedsięwzięcie</i>
Lata 2008-2009	
31.10.2008 r.	Ogłoszenie w Internecie o naborze wniosków w ramach Programu Wieloletniego na 2009 r.
do 21.11.2008 r.	Zgłaszanie wniosków przez jednostki samorządu terytorialnego do wojewodów na rok 2009
do 05.12.2008 r.	Rozpatrywanie i ocena wniosków przez komisje wojewódzkie; Ogłoszenie przez wojewodów list rankingowych wniosków
do 12.12.2008 r.	Zgłaszanie przez wnioskodawców zastrzeżeń do list rankingowych
do 19.12.2008 r.	Rozpatrywanie zastrzeżeń przez komisje wojewódzkie
do 31.12.2008 r.	Zatwierdzenie list rankingowych przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej
do 31.03.2009 r.	Rozstrzygnięcie przetargów na realizację inwestycji 2009 r.
do 30.11.2009 r.	Realizacja inwestycji 2009 r.
do 31.12.2009 r.	Rozliczenie inwestycji 2009 r.
Lata 2009-2010	
1.08.2009 r.	Ogłoszenie w Internecie o naborze wniosków w ramach Programu Wieloletniego na 2010 r.
1 – 30.09.2009 r.	Nabór wniosków na rok 2010
do 30.10.2009 r.	Rozpatrywanie i ocena wniosków przez komisje wojewódzkie; Ogłoszenie przez wojewodów list rankingowych wniosków
do 7.11.2009 r.	Zgłaszanie przez wnioskodawców zastrzeżeń do list rankingowych
do 14.11.2009 r.	Rozpatrywanie ich przez komisje wojewódzkie.
do 28.11.2009 r.	Zatwierdzenie list rankingowych 2010 r. przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej
do 31.03.2010 r.	Rozstrzygnięcie przetargów na realizację inwestycji 2010 r.
do 30.11.2010 r.	Realizacja inwestycji 2010 r.
do 31.12.2010 r.	Rozliczenie inwestycji 2010 r.
Lata 2010-2011	
1.08.2010 r.	Ogłoszenie w Internecie o naborze wniosków w ramach Programu Wieloletniego na 2011 r.
1 – 30.09.2010 r.	Nabór wniosków na rok 2011

do 30.10.2010 r.	Rozpatrywanie i ocena wniosków przez komisje wojewódzkie; Ogłoszenie przez wojewodów list rankingowych wniosków na 2011 r.
do 7.11.2010 r.	Zgłaszanie przez wnioskodawców zastrzeżeń do list rankingowych
do 14.11.2010 r.	Rozpatrywanie zastrzeżeń przez komisje wojewódzkie.
do 28.11.2010 r.	Zatwierdzenie list rankingowych 2011 r. przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej
do 31.03.2011 r.	Rozstrzygnięcie przetargów na realizację inwestycji 2011 r.
do 30.11.2011 r.	Realizacja inwestycji 2011 r.
do 31.12.2011 r.	Rozliczenie inwestycji 2011 r.

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015, PRIORYTET 2 – Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej stanowi m.in.: „...Poprawiony zostanie też stan techniczny istniejącej infrastruktury drogowej, który stanowi obecnie istotną barierę rozwoju (...). Uzupełnieniem będą inwestycje rozwojowe i modernizacyjne podejmowane przez samorządy wszystkich szczebli...”. Program jest zgodny z Narodowym Planem Rozwoju.

Dążąc do intensyfikacji rozwoju infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym w zakresie dróg gminnych i powiatowych z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowany został Program Wieloletni pn. „NARODOWY PROGRAM PRZEBUDOWY DRÓG LOKALNYCH 2008–2011”, mający być instrumentem pomocy Rządu samorządom terytorialnym w rozwiązywaniu trudnych problemów związanych z przebudową, budową lub remontami sieci dróg lokalnych, będących ważnym elementem poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz czynnikiem podnoszenia atrakcyjności gospodarczej terenów i zwiększania komfortu życia mieszkańców poprzez wsparcie tworzenia powiązań sieci dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych, prowadzące do zwiększenia dostępności lokalnych ośrodków gospodarczych.

Program ustanowiony jest na podstawie art. 117 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych i realizowany będzie w zgodzie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539). Dla pełnej realizacji Programu konieczne jest zaangażowanie budżetu państwa w roku 2009 w wysokości 1 mld złotych i w dwóch kolejnych latach w tej samej wysokości. Co najmniej takie samo zaangażowanie przewidywane jest ze strony jednostek samorządu terytorialnego. Łączne nakłady wyniosą w latach 2008 – 2011 6 mld złotych, z czego 3 mld złotych pochodzić będzie z budżetu państwa, a pozostałe 3 mld złotych – z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Program zakłada, że w efekcie jego realizacji w latach 2009-2011 możliwa będzie budowa lub przebudowa około 6 tysięcy kilometrów dróg gminnych i powiatowych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziaływać będzie projektowany Program:

- a) jednostki samorządu terytorialnego,
- b) społeczność lokalna,
- c) wojewodowie,
- d) minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- e) przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie budowy i remontów dróg.

2. Konsultacje społeczne:

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ projektowanego Programu na sektor finansów publicznych, w tym na budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Corocznie, w latach 2009 – 2011, na realizację zadań Programu budżet państwa przeznaczał będzie kwotę 1 000 000 tys. złotych dotacji celowej a jednostki samorządu terytorialnego co najmniej 1 000 000 tys. złotych wkładu wnioskodawców. Łączna kwota nakładów na realizację Programu wynosić będzie 6 000 000 tys. złotych, w tym 3 000 000 tys. złotych w latach 2009-2011 pochodzić będzie z budżetu państwa oraz 3 000 000 tys. złotych w latach 2009-2011 poniosą budżety jednostek samorządu terytorialnego.

W roku 2008 nie jest konieczne zabezpieczenie dodatkowych środków z budżetu państwa, ponieważ działania związane z realizacją Programu (powołanie komisji, nabór i ocena wniosków, rozpatrywanie zastrzeżeń od list rankingowych oraz zatwierdzenie wniosków przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej) zostaną zrealizowane przy udziale środków będących w dyspozycji wojewodów i ministra właściwego do spraw administracji publicznej w roku 2008.

4. Wpływ projektowanego Programu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz rozwój regionalny:

Dzięki zrealizowanym inwestycjom drogowym poprawią się warunki życia mieszkańców oraz atrakcyjność terenów i podmiotów gospodarczych w Polsce. Poprawi się dostępność komunikacyjna ośrodków będących lokalnymi centrami wzrostu gospodarczego, jak i obszarów dotychczas słabo dostępnych komunikacyjnie.

5. Źródła finansowania Programu:

Corocznie, w latach 2009 – 2011, na realizację zadań Programu budżet państwa przeznaczał będzie kwotę 1 000 000 tys. złotych dotacji celowej a jednostki samorządu terytorialnego co najmniej 1 000 000 tys. złotych wkładu wnioskodawców. Wkładem własnym wnioskodawców mogą być środki pozyskane od lokalnych lub regionalnych samorządów terytorialnych oraz innych podmiotów. W ramach Programu Wieloletniego nie mogą być finansowane projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej oraz rezerwy subwencji ogólnej tworzonej w budżecie państwa na mocy art. 26 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539). W szczególnie uzasadnionych przypadkach projekty mogą być współfinansowane z budżetów województw.

6. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.